

Aan de raad van de gemeente Olst-Wijhe.

Raadsvergadering d.d.	3 november 2014
Agendapunt	10
Voorstelnummer	2014/64
Opiniërend besproken d.d.	15 september 2014
<i>Portefeuillehouder</i>	wethouder H.G. Engberink
Kenmerk	14.405295 * *
Datum B&W-besluit	14 oktober 2014
Onderwerp	Voorstel tot vaststelling van het Addendum Beleidsplan Wmo 2013-2016 en de Verordening Wmo gemeente Olst-Wijhe 2015.

INLEIDING

Per 1 januari 2015 wordt de huidige Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) vervangen door de Wmo 2015. Met de Wmo 2015 worden gemeenten, naast de bestaande taken, ook verantwoordelijk voor het ondersteunen van inwoners, die op dit moment via de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) begeleiding ontvangen. Het gaat veelal om mensen met een matige tot zware beperking. Deze decentralisatie van taken (van AWBZ naar Wmo) gaat gepaard met forse bezuinigingen vanuit het Rijk.

Om de nieuwe taken met een dergelijke bezuiniging te kunnen uitvoeren volstaat het niet om deze nieuwe taken “gewoon” in de huidige Wmo onder te brengen. Het kabinet heeft een voorstel voor een nieuwe Wmo (Wmo 2015) gemaakt met andere uitgangspunten. Daarbij hanteert het kabinet het adagium dat “de voorzieningen terecht moeten komen bij de burgers, die het echt niet zelf kunnen regelen en betalen”. De staatssecretaris van VWS spreekt van een nieuwe verhouding tussen burger en overheid. Hij noemt het belang van het kunnen sturen op de eigen inzet van de burger en zijn sociaal netwerk.

Gelijktijdig met de invoering van de nieuwe wet worden gemeenten vanuit het Rijk ook stevig gekort op het budget huishoudelijke hulp (HH). Over dit onderwerp (toekomststrategie HH) is u een afzonderlijke notitie aangeboden.

Voor de invoering van de Wmo 2015 wordt uw raad gevraagd een aantal besluiten te nemen, zoals aangekondigd in het door u op 7 juli 2014 vastgestelde Invoeringsplan Wmo 2015.

De Wmo kent een verplichting voor gemeenten om een (meerjarig beleids)plan en een verordening vast te stellen. Op 16 december 2013 hebt u het Beleidsplan Wmo 2013-2016 vastgesteld. Een voorstel tot het vaststellen van enkele noodzakelijke aanpassingen in dit nog recente beleidsplan treft u in de bijlage aan. De wijzigingen in het addendum zijn beperkt en betreffen vooral enkele aanpassingen in de nieuwe wet Wmo 2015, die tijdens behandeling in de Tweede Kamer via aangenomen amendementen tot stand zijn gekomen. Dit heeft niet geleid tot beleidswijzigingen voor onze gemeente, maar leveren wel aandachtspunten op voor de uitvoering van de Wmo 2015.

U treft in de bijlage ook de door u vast te stellen Verordening Wmo gemeente Olst-Wijhe 2015 aan (vanaf nu “Verordening”). In 2011 is binnen onze gemeente al gestart met het project De Kanteling. Een gekantelde manier van werken vraagt een nieuwe benadering van gemeente én burgers. Meer tijd nemen voor het eerste gesprek met de burger bijvoorbeeld, en afstappen van de standaard voorzieningenlijst. In elk gesprek staan regie over het eigen leven en zelfredzaamheid voorop. De Kanteling kenmerkt zich in onze gemeente sinds enkele jaren onder andere door het (keukentafel)gesprek, dat met de klant wordt gevoerd, waarbij er wordt gekeken naar verschillende leef-/resultaatgebieden. Onze huidige Verordening Wmo is op 19 december 2012 door u vastgesteld en al gebaseerd op dit kantelingsprincipe. In dat opzicht levert de nieuwe verordening geen fundamentele wijzigingen op.

De Verordening borduurt grotendeels voort op deze gekantelde werkwijze. Participatie en zelfredzaamheid komen nog meer centraal te staan. In de huidige Wmo zijn gemeenten verplicht om mensen met een beperking of psychische problematiek te compenseren voor beperkingen, die zij ondervinden. De compensatieplicht wordt in de Wmo 2015 vervangen door de 'maatwerkvoorziening'. Maatwerk is ruimer geformuleerd dan de compensatieplicht. De maatwerkvoorziening is aanvullend op wat iemand zelf nog kan doen, al dan niet met hulp vanuit zijn omgeving (vrienden, burens of mantelzorgers) of aanwezige algemene voorzieningen.

De negen prestatievelden uit de huidige Wmo worden in de nieuwe wet Wmo 2015 vervangen door doelen van maatschappelijke ondersteuning. Belangrijkste verschillen tussen deze doelen en de prestatievelden uit de huidige Wmo:

- het onderwerp jeugd is verdwenen (vanwege invoering van de nieuwe Jeugdwet);
- toegankelijkheid, veiligheid, voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld zijn als onderwerpen toegevoegd;
- nadruk wordt gelegd op het zoveel mogelijk ondersteunen in de eigen leefomgeving;
- beschermd wonen is een nieuwe verantwoordelijkheid voor gemeenten.

Begeleiding (inclusief dagbesteding), nu een functie in de AWBZ, die zich richt op bevordering en behoud van de zelfredzaamheid, komt na de invoering van de Wmo 2015 terecht bij gemeenten. De inwoner meldt zich bij dan bij ons met deze ondersteuningsvragen.

BEOOGD RESULTAAT

Vaststellen van het Addendum Beleidsplan Wmo 2013-2016 en de Verordening Wmo gemeente Olst-Wijhe 2015.

KADER

Wet maatschappelijke ondersteuning

ARGUMENTEN

Op grond van artikel 2.1.2. van de Wmo 2015 moet de gemeenteraad periodiek een plan voor maatschappelijke ondersteuning opstellen. De opdracht om periodiek een meerjarig beleidsplan op te stellen bestaat overigens ook in de huidige Wmo.

Ons huidige beleidsplan (Beleidsplan Wmo 2013-2016) is vastgesteld door de gemeenteraad op 16 december 2013. Hiermee is een basis gelegd voor het Wmo-beleid in onze gemeente voor de komende jaren. Het uitgangspunt bij de opstelling van dit beleidsplan was, dat daarbij het principe van "de Kanteling" verder wordt doorgezet met aandacht voor resultaten (in plaats van voorzieningen), maatwerk (in plaats van protocollen) en het benutten van de eigen kracht en het oplossend vermogen van de inwoner, diens omgeving en onze lokale samenleving. Zoveel mogelijk is vorig jaar al geanticipeerd op de beoogde wetwijziging. De beschikbare conceptwetstekst was daarbij leidraad.

Inmiddels hebben de Tweede en Eerste Kamer ingestemd met de Wmo 2015 en is de wet op 18 juli 2014 in de Staatscourant gepubliceerd. De vastgestelde Wmo 2015 kent enkele bepalingen, waarin nog niet of onvoldoende is voorzien in ons vastgestelde beleidsplan. Het gaat vooral om aangenomen amendementen tijdens de behandeling in de Tweede Kamer. Voor zover het onderwerpen betreft, die in ons geldende beleidsplan opgenomen dienen te worden, zijn zij ter vaststelling in bijgevoegd addendum verwoord.

In de huidige Wmo is bepaald, dat bij verordening regels worden opgesteld over ondersteuning via het beschikbaar stellen van individuele voorzieningen. De verordening wordt door de gemeenteraad vastgesteld. Onze huidige Verordening Wmo is op 19 december 2012 door de raad vastgesteld. Hierin is de Kanteling van de Wmo al sterk verankerd.

De verplichting tot het opstellen van een verordening is ook in de Wmo 2015 opgenomen. Daarom wordt bijgevoegde Verordening ter besluitvorming aan u voorgelegd.

De Verordening vormt de juridische basis voor het verder op gekantelde wijze uitvoering geven aan de Wmo. In het Beleidsplan Wmo wordt het beleid op hoofdlijnen neergelegd, in de Verordening wordt dit nader uitgewerkt in regels, die onze inwoners inzicht geven in hun rechten en plichten. In de Verordening worden alleen die onderwerpen uit het beleidsplan beschreven, waarvan de wet zegt, dat gemeenten ze in de verordening moeten of kunnen regelen.

Ter uitwerking van de Verordening stellen wij nadere regels vast. Hierin wordt vastgelegd hoe praktisch uitwerking wordt gegeven aan de Verordening.

DRAAGVLAK

Het Beleidsplan Wmo 2013-2016 is voor een belangrijk deel gebaseerd op de resultaten van een visie-ontwikkeltraject, dat in samenwerking met de gemeenten Deventer, Raalte en Voorst heeft plaatsgevonden ter voorbereiding op de decentralisatie AWBZ functie Begeleiding naar Wmo. Daarnaast heeft onze Sociale Toekomstvisie 2012-2020 als basis gediend voor het Beleidsplan Wmo 2013-2016. Beide onderliggende trajecten zijn via interactieve beleidsvorming uitgevoerd.

Het Addendum bij het Wmo Beleidsplan Wmo 2013-2016 blijft beperkt tot feitelijke wijzigingen, die in een later stadium in de wetstekst Wmo 2015 zijn opgenomen. Dit heeft niet geleid tot beleidswijzigingen, maar wel aandachtspunten voor de verdere uitvoering van de Wmo 2015 opgeleverd.

De verordening is gebaseerd op de modelverordening, die door de VNG beschikbaar is gesteld. Deze modelverordening is ontwikkeld in samenwerking met gemeenten en cliëntenorganisaties. In de periode van augustus 2013 tot februari 2014 hebben twee door de VNG ingestelde klankbordgroepen meegedacht in het proces en de verschillende concepten becommentarieerd. Eén klankbordgroep bestond uit gemeenten, de andere uit cliëntenorganisaties. Alle opmerkingen zijn verzameld, gewogen en waar mogelijk verwerkt in de modelverordening.

Bijgevoegde verordening is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de gemeenten Deventer en Raalte.

In de periode van 20 augustus-30 september 2014 heeft een inspraakperiode plaatsgevonden voor zowel de wijzigingen in het Beleidsplan Wmo 2013-2016 als de nieuwe verordening.

Naast de gebruikelijke werkwijze (publicatie, ter inzage leggen) is samen met de Wmo Adviesraad op 24 september 2014 tevens een avond voor belangstellende inwoners georganiseerd. Men kon er informatie krijgen over de veranderingen, die per 1 januari 2015 gaan gelden. Daarnaast kon men (per thema) actief meedenken over de concrete invulling en concretisering van onze beleidsuitgangspunten.

De ontvangen reacties tijdens de inspraakperiode en de resultaten van de bijeenkomst op 24 september zijn verwerkt in bijgaande inspraaknotitie.

De reacties hebben geleid tot enkele kleine tekstuele aanpassingen in de verordening. Deze zijn in de tekst gearceerd.

OPINIËRENDE BEHANDELING RAAD

Tijdens de consulterende bespreking op 15 september 2014 bleken het Addendum en de Verordening bij u breed op waardering te mogen rekenen. Het beleid om binnen de financiële kaders vooral maatwerk te bieden werd in de beleidsstukken herkend. Enkele specifieke onderdelen uit de verordening zijn op 15 september aan u toegelicht.

U vroeg ook naar de omvang van de groep mantelzorgers in onze gemeente. De officiële aantallen zijn niet bekend; deze groep staat niet als zodanig geregistreerd. Een tweetal cijfers geeft wel een indicatie. In 2013 maakten 526 inwoners uit onze gemeente gebruik van de mogelijkheid om via de Sociale Verzekeringsbank een mantelzorgcompliment uit te delen. Bij de Vrijwillige Thuiszorg Overijssel, die aan onze inwoners de mantelzorgondersteuning biedt, staan 100 mantelzorgers in het klantenbestand.

Tijdens de bespreking van het Invoeringsplan Wmo op 7 juli 2014 informeerde u of evaluatie van het Invoeringsplan Wmo en de inkoopnotitie Wmo bij de integrale evaluatie Wmo worden meegenomen. Het Beleidsplan Wmo 2013-2016 wordt medio 2016 geëvalueerd samen met het Beleidskader Wmo. De Raamovereenkomst Maatwerkvoorzieningen Wmo kent een looptijd van twee jaar (2015-2016). Uiterlijk zes maanden voor het einde van de looptijd moet mededeling worden gedaan aan de aanbieders in geval van beëindiging. Deels zal deze evaluatie in regionaal verband gebeuren. De resultaten leveren input voor de bredere evaluatie van ons gemeentelijke Wmo-beleid, dat enkele maanden erna plaatsvindt.

Tenslotte heeft u de vraag gesteld of zo mogelijk al in 2015 de financiering van de zorgorganisaties gebaseerd kan worden op de resultaten in plaats van op de gemaakte uren.

Met aanbieders van Wmo maatwerkvoorzieningen is een Raamovereenkomst aangegaan die een looptijd heeft van twee jaar (2015-2016). Gedurende deze periode vindt financiering plaats volgens deze overeenkomst (per bouwsteen en op tijdbasis). Ook daarbij vormen kwaliteits- en resultaatafspraken (in de individuele ondersteuningsplannen) overigens al de basis van de opdrachtverstrekking. Vanaf 2015 nemen wij de doorontwikkeling van de transformatie ter hand, incl. het ontwikkelen van outcomecriteria voor maatschappelijke ondersteuning. We doen dit samen met het maatschappelijk veld en vinden dit een belangrijk proces om snel op te pakken, ondanks landelijke ervaring uit het verleden dat het ontwikkelen van outcomecriteria voor maatschappelijke ontwikkeling en zorg niet eenvoudig is en in elk geval een zaak van lange adem. Tussentijdse resultaten binnen de looptijd van de Raamovereenkomst kunnen al worden benut via de ondersteuningsplannen.

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

Bij de meerjarenbegroting 2015-2018 bieden wij u inzicht in de financiële consequenties van de uitvoering van de gewijzigde Wmo per 1 januari 2015.

AANPAK/UITVOERING

- De gewijzigde Verordening wordt gepubliceerd.
- De overige uitvoeringsonderdelen staan in hoofdlijnen weergegeven in het Invoeringsplan Wmo 2015, door uw raad vastgesteld op 7 juli 2014.

VOORSTEL

Wij stellen u voor het Addendum Beleidsplan Wmo 2013-2016 de Verordening Wmo gemeente Olst-Wijhe 2015 vast te stellen.

Burgemeester en wethouders van Olst-Wijhe,
de secretaris de voorzitter

A. (Arie) Oeseburg

A.G.J. (Ton) Strien

<i>Informatie in te winnen bij:</i> Carla van der Velde Doorkiesnummer: 0570-568184 mail: c.vandervelde@olst-wijhe.nl
--

Nr.	2014/64
Onderwerp	Besluit tot vaststelling Addendum Beleidsplan Wmo 2013-2016 en de Verordening Wmo gemeente Olst-Wijhe 2015.

De raad van de gemeente Olst-Wijhe;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 14 oktober 2014, nr. 2014/64;

gelet op de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;

besluit:

- het Addendum Beleidsplan Wmo 2013-2016 vast te stellen.
- de Verordening Wmo 2015 gemeente Olst-Wijhe vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering d.d. 3 november 2014.

De raad voornoemd,
de griffier

de burgemeester

B.A. (Bart) Duursema

A.G.J. (Ton) Strien